

Onor. Biblioteca Universității din Cluj

Sibiu

Hirlap

Főszerkesztő: Dr. OLOSZ LAJOS
Felelős szerkesztő: MARTZY MIHÁLY
Laptulajdonos a CORVIN Lapkiadó
Részvénytársaság

Ziarul Comunității Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)

Alapította:
DR. VUCHETICH ENDRE és DR. VARNAY ELEMÉR

Törökország új útja

Végleg meghiusult az Orel megszerzéséért indított szovjet támadás
Tuniszból heves harcokat jelentenek

Roosevelt beteg — Eden Hull külügyminiszterrel folytatja tárgyalásait

A török miniszterelnök külpolitikai nyilatkozata iránt az általános érdeklődés még mindig nem csökkent. Különösen angol részről fűznek Saradzoglu kijelentéséhez bőséges megjegyzéseket. A harciéri helyzetet Keleten az arevonalt további megszilárdulása jellemzi. Tuniszban a tengelycsapatok súlyos elhárító harcban állnak a brit haderőkkel.

Semlegesből — nem hadviselő

Saradzoglu török miniszterelnök külpolitikai nyilatkozatának Londonban ovábbra is élénk visszhangja van. A német távirati iroda, a DNB. Genfén át szerzett értesülése szerint több angol lap nyíltan azt írja, hogy Ankara szakított eddigi, semleges politikájával és a nemhadviselő álláspontjára helyezkedett. A Manchester Guardian Saradzoglu külpolitikai nyilatkozata kapcsán a bolgár-török kapcsolatokat teszi szóvá és annak a véleménynek ad kifejezést, hogy „Törökország nem veszi komolyan” Szófia baráti kijelentéseit.

Helyzetkép Bulgáriáról

A Danziger Vorposten című lap, — mint Stockholmból jelentik — politikai szemlélt közöl Szófiából. A lap rámutat arra, hogy Bulgária a maga részéről is megteszi a jelenlegi helyzet követeléseit intézkedéseket. Ez tulajdonképpen végtelmen jelenti annak a nyugalomnak, amelyet Bulgária a háború eddigi folyamán élvezett. Az angolok és amerikaiak ugyanis — mint a lap megjegyzi — a második arvonalt felállítását tekintetében a Balkánra is kacsingatnak.

Szófiában a legnagyobb figyelemmel kísérik Churchill adandó látogatását s a bolgár sajtó rámutatott arra, hogy az angol miniszterelnök a török államférfiakkal történt összejövetele alkalmával minden megkísérelt, hogy Törökországot a demokráciák oldalára állítsa és a szövetségeseknek a Dardanellákon való áthaladásához Ankara hozzájárulását kiesskőzölje. A bolgár lapok ezzel kapcsolatosan hangsúlyozták, hogy Törökország semmi sem nyerne, ha belemerne az Anglia oldalán való kötelezettség-vállalásokba.

Befejezésül a Danziger Vorposten emlékeztet arra, hogy Bulgária valamennyi nemzeti óhaja — hála a tengelyhatalmak segítségének — teljesedett. Bulgáriának a balkáni háború befejezése, 1941 tavasza óta egy arvonalon sincsenek csapatai, kivéve a volt Jugoszlávia egy részében lévő megszálló csapatait.

Új törvénykezési

„VIAGTORUM”

A New York Times című amerikai lap a minap azt írta, hogy „az Egyesült Államokban nem hiszik többé, hogy a jelenlegi világháború egyidejűleg mindenütt véget ér és hogy azt a végleges béke hamarosan követné. Az Egyesült Államok közvéleménye meg van győződve arról, hogy a harci cselekmények vége nem jelenti majd azt, hogy az amerikai csapatok egyszerűen hazatérhetnek.” Ez a megállapítás Churchill brit

miniszterelnök vasárnapi rádióbeszédében is megerősítést nyert. Az angol kormányfő „nem osztja azoknak a derültóknak a véleményét, akik szerint a háború hamarosan véget ér.” Célzást tett a brit miniszterelnök a háború utáni törvénykezési világöröm felállításának szükségességére is. Ennek a fórumnak az ítéleteit rendőri karhatalom hajtaná végre. Angolszász felfogás szerint a rendőri feladatkörre való tekintettel szó sem lehet arról, hogy a háború befejezése után „az amerikai csapatok egyszerűen leszereljenek.” Az ily elgondolásokra Berlinben már több ízben válaszoltak az uttal is hangoztatják, hogy 1918 többé nem ismétlődhet meg s Európa népeit nem lehet idegen gyűméség alá helyezni.

Bizonyára nem került el az újságolvasó közönség figyelmét az a tény, hogy a népszövetség feltámasztását ma már az angolszászok sem tartják helyenvalónak s helyette, — vagy mint Churchill mondotta: „mintájára” — egy európai tanács létesítését tartják szükségesnek. Arról, hogy milyen alapelvek szerint és mennyiben a népszövetség „mintájára” létesülne ez az európai tanács, egyelőre nem szól a krónika.

Amerika aranya

Néhány nappal ezelőtt a Stefani olasz hírközvetítő iroda a Dagens Nyheter című svéd lap távirati értesülésére hivatkozva érdekes tudósítást közölt arról a pénzügyi tervezetről, melynek alapján Nagybritannia, az Egyesült Államok és a Szovjetszövetség, valamint szövetsé-

gesek a háború után különleges clearing-rendszert és egységes devizát létesítenének. Az erre vonatkozó tervezetet szerzője, John Maynard Keynes, az ismert angol közgazdász, a párizskörnyéki békeszerződés volt brit pénzügyi szakértője behatóan ismertette az emigráns-kormányok vezetőinek legutóbbi londoni közös értekezletén. A Stampa című olasz lap ezzel kapcsolatosan most utal arra, hogy Keynes nemcsak tekintélyes közgazdász, de az Economic Journal főszerkesztője s az Angol Bank vezérigazgatójaként rendkívül befolyásos egyéniség és állásfoglalása hivatalos körök véleményét tükrözi. Tekintettel arra, hogy a világ aranykészletének közel kilencven százaléka az Egyesült Államok rendelkeznek, a világ pénzügyi újraszervezése terén Amerika fölényt — angol vélemény szerint — nem lehet kiküszöbölni.

Giraud az előtérben

„De Gaulle tábornok eltávolítása” címmel az United Press északamerikai hírtírnökség washingtoni távirati jelentését ismerlet, mely szerint Nagybritannia és az Egyesült Államok kormányai állítólag megegyeztek arra vonatkozóan, hogy a szakadár franciák keatonai vezetésével véglegesen Giraud tábornokot bízzák meg. Az United Press utal arra, hogy De Gaulle közreműködését „szívesen veszik, de csak abban az esetben, ha nem tesz kísérleteket annak érdekében, hogy vezére legyen a franciáknak.”

A nankingi megalapodás

Távolkeleten a politikai helyzet alakulását utjabban azok a törekvések jellemzik, melyek révén Japán szorosabban igyekezik fűzni a nacionalista kínai kormánnyal való kapcsolatait. A múlt héten Tozso tábornok, japán miniszterelnök tett hivatalos látogatást Nankingban, ahonnan — mint később kijelentette — jó benyomásokkal távozott. E hét elején Nankingban japán-kínai megalapodást írtak alá, melynek értelmében Japán március 30-i hatállyal lemond a pekingi követési negyedben élvezett különleges jogairól, a Domej japán hírtírnökség egy újabb jelentése pedig közölte, hogy Németország, Olaszország, Spanyolország és Franciaország követve Japán példáját, szintén lemond a szőbanforgó területeken élvezett kiváltságairól. A nankingi kormány külügyminisztere vasárnap a német, olasz, spanyol és francia diplomáciai megbízottakkal folytatott megbeszélései után kijelentette, hogy mind a három állam hajlandó konkrét kérdésekről megbeszéléseket folytatni a nacionalista Kínával.

Japán részről, mint a tokiói lapok

A finn csoda titkaiból

(—a) Az anyagias világzsenlétekből néhez kőszabadulni. E szemlélet egyes tételeit megdöntheti, sőt meg is fogja dönteni a mai küzdelem, most azonban még sokan állanak értelmetlenül olyan tények előtt, amelyek pedig bizonyítják, hogy a lélek ereje erősebb az anyagnál. A finn nép harvét, már e világháború folyamán az első is, osztatlan rakonszenyvel kísért a világ, de általában úgy vélték, hogy ennek az akármennyire hősies, de marciányi népnek a esoda harca mégis csak hiábavaló. A most folyó harcban a finnek a tengelyhatalmak oldalán és e hatalmak védelme alatt állanak.

Suomit, az ezer tő országát, amelyben persze nem ezer, hanem ennél hatvanszorta is több tő csillag, még az ellenség is megbecsüli lelki értékei miatt. Az ellenséges oldalon várva-várják a finn nép kiválását a harcól, mert ebből hatalmas erkölcsi tökélet lehetne kovácsolnoki a tengely-népek lelki ellenállásának megrohamozására. Ismerve azonban kissé közelebből a nép történetét, földrajzát, társadalmi berendezését, szóval lelki alkátát, semani valószínű sége sincs annak, hogy ez a nép elhagyná lenyűhöl folyó magatartását.

A finn csodát néhányan a kedvező tereppel magyarázzák. Suomi földje ugyanis nagyrészt gránit, fehéreket az orosz nem áshat benne, viszont a finnek úgy ismernek minden gránit-darabot és tavat, mint a tenyerüket és jöelve elkészíthették a maguk védelmi vonalait. A nervuk rerum gerendatum, vagyis a pénz, rendelkezésükre állott a maguk de a külföld vagyokából is. Nagyszerű vezérük van Mannerheim tábornagy személyében.

Közelebb vannak a finn csoda titkának a megfejtéséhez azok, akik hivatkoznak a finn nép sok régi harczára, amelyekben mindig nemzeti létéért szállt síkra ez a nép. Beesületes nép, mondják, régi haditartozását fizette meg akkor is, amikor új harcba kezdett. Nagyszerű sportolók, bírják a harc minden fáradsalmát. Szorgalmas és takarékos nép, tehat gyarapszik. Suomi földje gyönyörű, nem csoda, ha lakói annyira szeretik Igaz, hogy termőföld sovány és kevés, de amit lehet, azt a korszerű tudomá-

nyos eredmények felhasználásával művelik meg és ott van az erők kincse, amelyet olcsó, vízi erővel dolgoznak fel.

A hősi magatartásnak, a testi és szellemi erők végsőkéig való megtesztelésének legvalószínűbb oka mégis az ország szociális berendezése. Egységes, és a nép valamennyi rétegébe ejutott kultúra és egyetlen vallás alapján állva, széleskörű és szerezéses földreform folytán Suomban nincsenek lázítóan gazdagok és számszámban szegények, nincsenek elcáfantesont-förönyben elzárkózva élők és nincsen irástudatlanok. A finn ember valószínű hazzszeretete nem a frázisokból vagy valamely mesterségesen támasztott nemzeti hangulattól táplálkozik, hanem annak a tudatából, hogy az ő egyéni érdekeinek megvédéséért áll a harc.

Egyéni életének az értéke az állam fenntartásától függ, és minthogy hazája szociális berendezésében a maga életét értékek érzi és tudja, megtesz mindent ezért az országért, azaz önmagáért. A finn értelmisségi munkás, a paraszt, az iparos vagy kereskedő büszkén mondhatja az egykori, az abszolút királyi hatalmat meghatározó kijelentést önmagáról: az állam én vagyok.

Szociális állapotának megbecsült és értékes volta miatt, a történelmi hagyományokkal és a faj sajátosságokkal összefonódva, olyan megbonthatatlan külső és belső frontban állja a vihárt az a „valóban hősi nép”, amint egyszer Hitler mondotta, hogy a nuszta, de értékes létéért küzdve, Suomi népe a fegyvert nem teszi le addag, anug ezt a létét hirtosítottak nem látja.

Es Suomi, az ezer tő — de talán hatvanötezer tő — országának népe maga fölött érzi Isten szemét és parancsát. Ez a nép nem szokásból jelöli meg magát a kereszt jelelvel, hanem bensőséges lelkiességgel. Zsoldárúit úgy énekl, hogy ezek a zsoldárok egyenesen Isten trónusának a számolyraig szálljanak. Isten neve éppen olyan szent előlük, mint a haza, a család, a becsület és tisztesség fogalma.

A materialista értetlenül áll a finn csoda előtt, a lélek fensőbbégének hirdetője azonban újgönya figyeli őket,

megállapítják, figyelemmel kísérik azokat a fázisokat, melyeket a csungkingi kormány Eden washingtoni tárgyalásai alkalmából újabb repülőgépszállítványok érdekében kifejt. Chic-

góból érkező hírek ugyanakkor arról számolnak be, hogy *Csungkingi üzenetesebb kapcsolatokra keres Moszkvát*. Ez a hirt megerősíteni látszik Csangkajsek tábornagy hitvesének leg-

utóbbi nyilatkozata is. Az amerikai-járó kínai diploma-asszony a szombati sajtóértekezletre rámutatott arra, hogy Kína megelégedésére szolgálja a Szovjet-öszországgal való egyezség."

Jelentéseink

Megszilárdult a helyzet a keleti arcvonal több szakaszán

A német vezérfőhadiszállásnak kedden délelőtt kiadott legújabb jelentése szerint a keleti harctéren a német csapatok támadása Kurszk-tól nyugatra rendkívül rossz terepviszonyok és a bolsevisták szivós ellentállása ellenére is tovább halad előre. A Ladoga-tótól délre az ellenség újabb támadásai elkeseredett harcokban összeomlottak. A keleti arcvonal valamennyi többi szakaszán megszilárdult a helyzet és csak helyi jelentőségű harci események voltak.

A január hónapban megkezdett nagy bolsevista-támadás, amelyet északról és délről Orel vidékének megszerzésére indítottak, a német csapatok határozott

ellentállásán meghiúsult. A nyolc hétig tartó téli csata nehéz küzdelmeiben, amelyek Orel körül folytak, a bolsevisták 10.594 foglyot vesztek, ezenkívül vérvesztésük több mint 150.000 emberre tehető. A német csapatok itt 1081 páncélost, 485 löveget és számtalan, mindegyik másféle fegyvert zsákmányoltak, vagy megsemmisítettek.

SÜLYOS ELHÁRÍTÓ HARCOK TUNIZIÁBAN

Tunizia déli és középső részén a heves harcok tovább tartanak. Német csapatok ellentámadással az ellenséget néhány helyen visszavetették. Az arcvonal más szakaszain a német-olasz kötelé-

kek, a légielő támogatása mellett, súlyos elhárító harcokban állanak az ellenséggel. A Földközi-tenger fölött 15 ellenséges repülőgépet leltek, három saját gép nem tért vissza.

Ellenséges bombázók tegnap nagy magasságból az északi német partvidéket támadták meg. A lakosságnak mindenekelőtt Wilhelmshafenben veszteségei voltak. Vadászipilóták és a tengerészeti légvédelmi tüzérség öt ellenséges bombázót lelött.

Nehéz német harci repülőgépek az elmúlt éjszaka az angol keleti partvidéken Hartwood hegyénél berendezésű és ellátási kikötőjét bombázták.

Kielégítő a pápa állapota

Vatikánváros. (Rador.) Közlök, hogy a pápánál kedre és szerdára kitűzött kihallgatásokat elhalasztották. Mint ismeretes, a Szentatyának könnyű hüllése van, állapota azonban kielégítő.

Huszonnegy forradalmi és történelmi év

Róma. Az olasz lapok hasábas cikkekben emlékeznek meg a fasiszta forradalom megindulásának huszonnegy éves fordulójáról. Hangoztatják a lapok, hogy 1919 március 23-án huszonnegy forradalmi és történelmi év telt el az Olaszország ez alatti a fejlődésnek hatalmas utját járta meg.

A Messagero emlékeztet arra, hogy Mussolini mindig a békét akarta. A Duce volt az, aki 1933-ban Münchenben megmentette a békét. Mint később kiderült, München sajnos csak fegyvernagyváltást, amelyet a demokráta hatalmak arra használtak, hogy jobban felkészülhessenek a világháborúra.

Róma. (Rador.) A fasiszta milícia megalakításának huszonnegyedik évfordulója alkalmából az olasz fővárosban rendezett ünnepségeket a legszigorubb egyszerűség jellemezte.

A madridi német nagykövet temelése

Madrid. (DNB.) Franco tábornok Melike volt madridi német nagykövet halála alkalmából rendeletet adott ki, amelynek értelmében a volt nagykövet utolsó útján a spanyol hadsereg tábornokait megillető tiszteletadásban részesítik.

A temetésen miniszterek, valamint a hadsereg, a Falanx és a polgári testület képviselői is megjelennek.

NYOLC AMERIKAI SZÁLLítóHAJÓ ESÜLYESZÉSE

Genf. (DNB.) Newyorki jelentés közli, hogy az elmúlt héten az Atlanti-óceán nyugati részén nyolc amerikai szállítóhajót süllyesztettek el. Ez a legnagyobb veszteség, amelyet az amerikai kereskedelmi tengerészet ennyi idő alatt az utóbbi két hónapban szenvedett.

Stockholm. (DNB.) A brit hírügynökség közlése szerint Sir Bruce Fraser altengernagyot a brit hazai hajóhad parancsnokává nevezték ki. Frasers, aki eddig a Home Fleet helyettes parancsnoka volt, a kinevezéssel egyidejűleg tengernaggyá léptették elő.

Hány menekült él Romániában

Timisoara-Temesvár. A „Süd-östdeutsche Tageszeitung” írja: A menekültügyi kormánybizottság közlése szerint Romániában 1943 január elsején 193.003 polihikai menekült tartózkodott. Ehhez a számhoz még mintegy 70.000—80.000 politikai menekült számítható, akik a kormánybizottságnál hivatalosan nincsenek nyilvántartva, úgy hogy összesen 260.000—270.000 lélekre becsülük az északkelet-politikai menekültek számát. A hivatalosan nyilvántartott menekültek közül 1940-ben 18.537, az 1941 év során 35.432 és 1942-ben 69.074 személy érkezett Romániába. Foglalkozások szerint van közöttük 26.053 földműves, 18.516 munkás, 10.353 iparos, 2026 kereskedő és gyáros, 15.543 köztisztviselő, 4063 magántisztviselő, 955 szabadfoglalkozású egyén, 4159 szolga, 42.172 háztartásbeli, 21.995 főiskolai és középiskolai diák, 26.523 egyéb foglalkozású, 912 orvos, mérnök, stb., 1227 lelkész, 5227 tanár és tanító, 931 ügyvéd.

Kemény harcok Tuniziában — jelenti az olasz főhadiszállás

Róma. (Rador.) Az olasz főhadiszállás 1032. számú közleménye szerint hétfőn a tunizai harctéren, de főleg a középső és északi szakaszon kemény harcok voltak. A tengely repülőgépei ellenséges páncélosok gyülekezőhelyeit kémlelték és támadták. A német vadászipilóták két ellenséges gépet leltek, más három gép a légvédelmi tü-

zérsg találata következtében lángolva a tengerbe zuhant. Három olasz gép nem tért vissza támaszpontjára.

Hétfőn délután mintegy husz négy-motoros ellenséges bombázógép Napolyra és környékére ejtett bombákat. A bombák következtében több épület elpusztult és megrongálódott. A halottak

száma eddigi megállapítások szerint eléri a harmincnyolcat, míg a sebesülteké a száznyolcvannégyet. A lakosság példás magatartást tanusított. A támadó gépek közül a légvédelmi tüzérség és a német-olasz vadászipilóták öt gépet leltek. Az elpusztult gépek a tengerbe zuhantak.

A „Times” Törökország magatartásáról

Genf. (Rador.) A német távirati iroda, a DNB londoni értesítése szerint több angol lap Saradzogiu török miniszterelnök legutóbbi nyilatkozatában, Törökország magatartásának megváltozását látja.

A Times azt írja, hogy török politikai körök véleménye szerint, Törökország szakított eddigi semleges politikájával és a nem-hadviselő álláspontjára helyezkedett. A Times ezt a fordulatot az adnani tárgyalások eredményeként könyveli el és rámutat arra, hogy Algériába török katonai küldöttséget menesztettek, aminek szintén nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak.

Az angol lap megállapítja, hogy Törökország kapcsolatai Angliával olyan bensőségesek, hogy egy nem-hadviselő hatalom ennél jobb viszonyban már nem is lehetne a brit birodalommal, vagy hozzáfűzi, hogy Törökország megvalósította útját.

Egy másik angol lap, a Manchester Guardian utal arra, hogy Törökország „nem veszi komolyan” a bolgárok baráti kijelentéseit. A lap londoni beavatott személyiségek nyilatkozataiból azt a megállapítást vonja le, hogy az angol kormánynak „nincsen szándékában megengedni, hogy Bulgária a volt görög és

jugoszláv területek birtokosaként kerüljön ki a mostani háborúból.”

Erdemes idézni a bolgár-török kapcsolatokra vonatkozóan Filov bolgár miniszterelnöknek legutóbb — a Corriere della Sera című olasz lapban — megjelent nyilatkozatát is. Törökország magatartásáról Filov szösz szerint a következőket mondotta:

— Jogosan feltételezhetem, hogy Törökországnak nem szándéka a legszigorubb semlegességet megtartó politikájának megváltoztatása, sőt azt is mondhatnánk, hogy általános kapcsolataink Törökországgal, valamint Ankara nyilatkozatai kizárják, hogy Törökország beavatkozzék a háborúba.

TÖRÖK HANG AZ ÚJ „NEPSZÖVETSÉG” ELLEN

Istanbul. (DNB.) Churchillnek azzal az indítványával kapcsolatban, hogy az egyesült nemzetek tanácsát hozzák létre, Sertel török újságíró cikében megállapítja, hogy a szövetségesek úgy látszik nem okultak a történelemből. Az egyesült nemzetek tanácsa népszövetség-féle lenne, amely hasonlóan elődjéhez, csak a nagyhatalmak érdekeit szolgálja.

Eden és Halifax az amerikai külügyminiszternél

Amsterdám. (DNB.) Washingtonból jelenti a Reuter brit hírközvetítő ügynökség, hogy Eden külügyminiszter tegnap Halifax lord, washingtoni angol nagykövet kíséretében, felkereste Cordell Hull északamerikai külügyminisztert s vele megbeszéléseket folytatott.

Stockholm. (DNB.) Londoni politikai és diplomáciai körökben nagy feltűnést keltett a News Chronicle cikke, amely Eden washingtoni tárgyalásaival összefüggően a szovjet-angol és a szovjet-amerikai kapcsolatokkal foglalkozik. Ebben a cikkben nyíltan leleplezik, hogy Moszkva elégedetlen a brit kormány jelenlegi összetételével. Követelik Churchill kormányának vagy azonnali, vagy legalább is a háború vérvél való átalakítását. A News Chronicle szerint Moszkvában csodálkoznak azon, hogy az angol kormányban még mindig több Neville Chamberlain időfőből megmaradt miniszter foglal helyet.

Angol politikai körök azon a véleményen vannak, hogy ezt a cikket Moszkva szovjet nevelőket szemlélő kormánya megdöbbentéssel szemlélte, az nem egyéb, mint beavatkozás Anglia bel-

ügyeibe. Anglia történetében — hangsúlyozzák — eddig még sohasem fordult elő, hogy a kormányban külföldi kívánságra változást eszközöltek volna.

London. (Europapress.) A távirati ügynökségek washingtoni értesülése szerint Eden brit külügyminiszter tanácskozásainak egyes részleteiről Litvinov washingtoni szovjet nagykövet révén Sztalin állandóan tájékozódik. Eden és Litvinov között egyébként több megbeszélést terveztek.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK FEL AKARJA SZÁMOLNI AZ ARNYÉK-KORMÁNYOKAT

Róma. (Rador.) A Corriere della Sera buenosairesi értesülése alapján azt írja, hogy Roosevelt elnök hirtelen meglepetésként szerkesztés körökben gyanusnak tartja. Rámutatnak arra, hogy az amerikai elnök hüllése éppén abban a pillanatban lépett fel amikor a tanácskozások megkezdődtek a Fehér Háznál.

Az olasz lap cikkében megállapítja, hogy Washingtonban az Edennel kezdődött tárgyalásokat időszerűtlennek tart-

ják, mert az Egyesült Államok nem hajlandó olyan kötelezettségeket vállalni, amelyek működési szabadságát korlátoznák s főleg az egyesült nemzetek közötti együttműködési terveiben zavarnak.

Világos, hogy Roosevelt elnök nem akarja magát lekötni Lengyelország javára, annál is inkább, mert az Egyesült Államok az árnyék-kormányok felszámolására törekszik — fejezi be cikkét az olasz lap.

TOKIÓBAN ÜLÉST TARTOTT A JAPAN-NÉMET-OLASZ VEGETES BIZOTTSÁG

Tokio. (Rador.) A japán kormány tájékoztató hivatala közölte, hogy a háromhatalmi egyezmény rendelkezései értelmében Tokióban ülést tartott a japán-német-olasz vegetes bizottság. Japán részről az ülésen Tozso tábornok miniszter elnök, Tani külügyminiszter és Shimada tengernagy, hadtengerészeti miniszter vett részt. Németországot és Olaszországot a tokiói német és olasz nagykövet, valamint mindkét hatalom katonai, tengerészeti és légügyi attaséi képviselték. Az ülés tárgysorozatán a közös hadvezetésre és az új világrénd megszervezésére vonatkozó megbeszélések szerepeltek. Min a hivatalos japán jelentés megállapítja, az ülés a három egyezmény hatalmainak együttműködésére szellemében, a teljes egyetértés jegyében folyt le.

VANGCSINGVEJ A DÉLKINAI HELYZETRŐL TÁJÉKOZÓDIK

Sanghai. (DNB.) A Domej japán hí ügynökség jelenti, hogy a nacionalista Kína miniszterelnök, Vangcsingvej hétfőn repülőgépen Kantonba érkezett, ahol több napot szándékozik tölteni és meglátogatja a katonai és pénzügyi igazgatás szerveit. Kantonban tartózkodása alatt Vangcsingvej miniszterelnök tájékozódik Kínán a délkínai helyzetről.

25.600 KINAI LEFETTE A FEGYVERT

Tokio. (Rador.) A japán császári főhadiszállás közli, hogy a csungkingi katonai csapatok ellen Honan-tartományban, valamint Kiang-tartomány északi részében folyó hadműveleteket befejeztnek lehet tekinteni. A harcok során 25.600 kínai katona letette a fegyvert, több mint 10.000 katona elesett, a foglyok száma pedig eléri a 25.300 főt.

Főhadiszállások a háboruban

Mi is tulajdonképpen a főhadiszállás? Az a legfőbb parancsnokság, mely egy ország haderejének hadműveleteit a végső fokon irányítja, — válaszolnának minden fejtörés nélkül azok a milliók vagy százmilliók, akik nap-nap után lélekzetfojtva hallgatják a rádióban a főhadiszállások jelentéseit, és azt gondolnák, hogy ezzel mindent ki is merítettek. A valóságban azonban a főhadiszállások kérdése sokkal bonyolultabb. Meggyőző erővel utal erre az a körülmény is, hogy a háborus nagyhatalmak főhadiszállásainak szervezete lényegesen különböző elveken épül fel.

KÜLÖNBÉG A TENGYELHATALMAK ÉS A DEMOKRATA ÁLLAMOK HADVEZETÉSE KÖZÖTT

A japán császári főhadiszállás, a Tenno a szárazföldi hadsereg, a légi és tengeri haderő egységeit irányítását végzi. A távolléti hadszínter rendkívüli kiterjedtségére való tekintettel a japán főhadiszállás Tokióban, a közgazdasági hatóságok, utánpótlási hivatalok és hírszolgálati hálózat székhelyén állomásozik. A politikai és katonai hatalomnak hasonlóan szoros egybefogását csak a tengelyhatalmaknál találjuk meg; Németországban, ahol a Vezér a maga személyében vállal minden felelősséget a katonai döntésekért és Olaszországban, ahol a Duce egy kézben egyesíti a hadügy-, légügy-, tengerészetiügyminisztériumon kívül a miniszterelnökséget is. A demokrata államok ezzel szemben még mindig azon az állásponton vannak, hogy politikai rendszerüket ily nagy hatalomnak egyetlen emberre való átruházása veszedelemben sodorná és ezért közbeeső megoldást választottak. A legfőbb katonai és politikai hatóságok képviselői az uralkodó, illetve a kormányfő elnökléte alatt tárgyalnak.

A főhadiszállás összetétele a régmúlt időkben, amikor kevés számú katonaság egyszerű fegyverekkel harcolt, aránylag egyszerű volt. A hadseregeknek milliós létszámra való felnövekedésével, gépesítésével és a legkülönbözőbb önműködő fegyverekkel való felszerelésével a főparancsnokságokat nemcsak a hadművelési és személyzeti kérdésekben jártas vezérkari tisztekkel kellett bővíteni, hanem a technikai és utánpótlási kérdések is nagyszámú szakértő-személyzetet tettek szükségessé. A teljes háború, a földi, tengeri és légi hadszínterek mind szorosabbá váló egymásba fonódottságával természetesen még jobban felduzzasztotta a főhadiszállásokat.

A NAPOLEONI HÁBORUK PÉLDÁJA.

Egy ilyen nagy irányító szervezet azonban természetesen csak akkor működhet zökkenők nélkül, ha egyöntetű vezetés alatt áll. Ha ezen a téren hiányok vannak, a főhadiszállás könnyen végzetes bajok forrásává válhat. A napoleoni háborúk elég sok meggyőző példával szolgálhatnak ennek a felismerésének igazolására. A Napoleonnal szemben álló szövetségesek főhadiszállásának munkáját, a hadsereg mozgékonyását és cselekvésképességét az udvari szemponatok, különböző felelőtlen, de mégis befolyásos fejedelmi személyiségek, illetőleg képviselőiknek, sőt nem egyszer külföldi diplomatáknak beavatkozásai majdnem egészen megbénították.

A kis hadseregek korában a főhadiszállás mindig a harcoló csapatoknál volt. A főparancsnok a meneteléséknél az elővédél lovagolt, a csatát a parancsnoki dombról vezette, csak néhány lépésre a legelső vonal mögött, sőt sokszor maga is kardott ragadva, személyesen vezette a rchamot. A milliós seregek korában és a hadszíntereknek országokra és világrészekre való kiterjedésével azután kialakult a korszerű hadvezér eszménye, aki messze a csatától mögött térképek fölé görnyedve tervezi és vezeti a hadműveleteket.

Ennek a felfogásnak az első világháború nem adott igazat. A maré-i csatát

A földművelési minisztérium szabályozta a mezőgazdasági részesedések arányát

A 15 HEKTÁRNÁL KISEBB FÖLDBIRTOKRA VONATKOZÓ SZERZŐDÉSEK MENTÉSEK MINDEN ADÓTÓL ÉS ILLETÉKTŐL

București. Az egyes mezőgazdasági kamaráktól kért felvilágosítások tanulmányozása, valamint a mezőgazdasági munkadíjak és termelvények árának változása nyomán most a földművelési minisztérium új rendelkezéseket léptetett életbe az ugynevezett mezőgazdasági részesedésre nézve.

RESZESÉDES A SZEMESTERMESÜ NÖVÉNYEKNEK ÉS KASZÁLÓKNÁL
Alba-Alsófehér, Arad, Bihor-Bihar, Brasov-Brassó, Caraș-Krassó, Făgăraș-Fogaras, Hunedoara-Hunyad, Severin-Szörény, Tarnava Mare-Nagyiküküllő, Tarnava-Mica-Kisküküllő, Timiș, Torontal-Temes Torontal és Cluj-Turda-Kolozs-Torda megyében a buza, árpa, zab, rozs és kukorica ültetvényeknél, továbbá a kukoricaföldeken termesztett más növényeknél, mint bab és tök, a termésnek, csőnek, szalmának és kórénak felérését karja a tulajdonos, illetve bérlő, másik felét pedig a részes.

Sibiu-Seben megyében felerészről kétharmad részig a szemestermés, szalma, cső és kóré a tulajdonosé, illetve bérlőé, míg ugyancsak felerész, vagy egyharmad rész a részesé.

A kaszálók tekintetében a minisztériumi rendelet Alba-Alsófehér, Hu-

nedoara-Hunyad és Sibiu-Seben megyére nézve kimondja, hogy az első osztályú kaszálókétnél az arány a tulajdonos (bérlő) és részes között kétharmad rész, illetve egyharmad rész. A második osztályú kaszálókétnél mindkét fél felerész illeti meg.

Severin-Szörény és Timiș Torontal-Temes Torontal megyében mind az első-, mind a második osztályú kaszálókétnél a tulajdonos (bérlő) kétharmad, a részes pedig egyharmad részre tarthat igényt.

Arad megyében az első osztályú kaszálókétnél az arány kétharmad, illetve egyharmad, a második osztályúnál fele-fele, a harmadik osztályúnál kétötöd, illetve háromötöd rész.

Bihor-Bihar megyében kétharmad-rész a tulajdonosé és egyharmad a részesé. Mindkét fél köteles a maga részét a mezőtől a gazdasági udvarra beszállítani.

Făgăraș-Fogaras és Tarnava-Mica-Kisküküllő megyében az első osztályú kaszálókétnél kétharmadot kap a tulajdonos vagy bérlő, egyharmadot a részes, a második osztályúnál az arány háromötöd illetve kétötöd a tulajdonos (bérlő) javára.

Mivel járul hozzá a tulajdonos és a részes

A miniszteri rendelet második része intézkedik arról, hogy a tulajdonos (bérlő) és részes mivel köteles hozzájárulni.

A tulajdonos (bérlő) a buza, árpa, zab és rozs ültetvényeknél a földet, valamint az ültetvények őrzési költségeinek, a vetőgépek bérösszegének, továbbá a vetőmagvak és eséplési költségeinek a felét adja. A kukoricánál ugyancsak ezekkel járul hozzá, míg a kaszálónál a bevetett földet adja.

A részes hozzájárulása az illető ültetvényhez megkívánt valamennyi munka elvégzésén kívül az őrzési költség, a vetőgépek bérösszege, valamint a vetőmag és a eséplési költségek feléből áll.

Az adót a részre kiadott földre a tulajdonos (bérlő) fedezi. A vetőmagot az elosztás előtt le kell számítani a terméské.

KÜLÖNLEGES RÉSZESÉDESÉSI ARÁNY

Különleges részesedést engedélyezett a minisztérium Brasov-Brassó, Bihor-Bihar, valamint Timiș Torontal-Temes-Torontal és Cluj-Turda-Kolozs-Torda megyére.

A minisztérium rendelkezése a szerződésekről

A minisztérium másik rendelkezésével kimondotta, hogy a nagy- és kiscgazdák, a földbirtokosok és földbérlők és a falusi gazdák között létrejött tizenöt hektárnál kisebb földre vonatkozó pénzbeni, vagy részes-munkára szóló megállapodások, éppen úgy mint a napszámra, hónapra, évre, mértékre és időnyire szegődött mezőgazdasági munkások szerződését a minisztériumtól megszabott úrlapon kell elkészíteni. A szerződést a jegyző vagy községi titkár jelen-

legesen a községi előjáró hitelesíti. A szerződést több példányban kell kiállítani, közülük egy a községközségi irattárban marad. A szerződés elkészítése és hitelesítése ingyenes és mentes minden adótól és illetéktől.

Nem szükséges írásbeli megállapodás és ezek szerint elegendő a szóbeli szerződés is, ha mezőgazdasági munkások szerződését a munka-idényben, vagy ennek kezdetétől számított harminc napon belül történik.

Brasov-Brassó megyében a szalmás-növényekre és kukoricára nézve az arány kétharmad, illetve egyharmad a részes javára, ha ez utóbbi az egész vetőmagot, a szükséges trágyát és a munkát, míg a tulajdonos a földet és az adót adja. Kétharmad részt kap a szemesterméstől és szalmából a tulajdonos, ha a földdel, vetőmaggal, trágyával és adóval járul hozzá s a részes csak a munkát adja.

Bihor-Bihar megyében kétharmad rész illeti meg a csőből és kóréből a tulajdonost (bérlőt), amikor a földön kívül a hozzájárulás az adóból, szántásból, vetésből, takarásból és a termés elszállításából áll s a részes csak munkával járul hozzá.

Timiș-Torontal-Temes-Torontal és Cluj-Turda-Kolozs-Torda megyében kétharmad részt kap a tulajdonos vagy bérlő a csőből és kóréből, ha a földet és adót adja s gondoskodik a szántásról, vetésről és takarásról, míg a részes a munkán kívül más munkát nem végez. Timiș-Torontal-Temes-Torontal megyében háromnegyed rész illeti meg a tulajdonost a csőből és kóréből, ha az elszállítást is ő végzi.

kara már sokkal kevésbé van egy helyhez kötve és a hátrább fekvő főhadiszállásról rövid idő alatt a hadműveletek gyújtópontjában teremhet, hogy közvetlenül is felvegye az érintkezést a helyi parancsnokokkal. Maga a főhadiszállás, Japán mintájára, állandó székhelyét választhat, vagy pedig német módszer szerint időnként váltogathatja szálláshelyét. A jelenlegi háboruban, amikor a léghaderők karja korlátlan távolságokba eléri, a főhadiszállások helye természetesen feltételesen katonai titok. (MN).

Ma, a repülőgépek és gépkocsik korában a főparancsnok és szűkebb vezér-

Még ezt jelentik ma

MUYEN SZEREPET KAP A SPANYOL UJSÁGÍRÓ-EGYLET? (Madrid) A spanyol hivatalos lap törvényrendeletet közöl a spanyol újságíró-egylet megalakításáról. Az egyletnek — mely a nemzeti sajtóbizottság fennhatósága alá tartozik — minden hivatásos újságíró a tagja lesz. Az újságíró-egylet feladatai közé tartozik a többi között a más államokkal, elsősorban a délamerikai országokkal való kulturális kapcsolatok kimélyítése és irodalmi, művészeti cselekvések lebonyolítása is.

A SVÉD KÖZLEKEDÉSÜGYI MINISZTER HELSINKIBEN. (Helsinki). Anderson svéd közlekedésügyi miniszter többnapos küldörség élén a finn fővárosba érkezett, hogy részvegyen a finnországi svéd haladó párt gyűlésén. A svéd miniszter a finn távirati iroda munkatársának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy Svédország még szorosabb kapcsolatokat kíván teremteni Finnországgal.

KISÉRLETEK A TANGERI FRANCIAK MEGNYERÉSÉRE. (Párizs.) A nemzetközi tájékoztató iroda, a „Cri du Peuple” című lap értesítése szerint, úgy tudja, hogy Giraud francia szakadár tábornoknak Tangerben létesített konzulátusa felhívást intézett a tangeri övezetben lakó franciákhoz, jelentkezzenek katonai szolgálatra. Giraud ügynökei nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy javarészből a vichy kormányhoz hű franciákat Giraud szolgálatába állítsák. Az ügynökök azt hirtetik, hogy az amerikaiak rövidesen megszállják a tangeri övezetet s mindenkit főbélnek, aki nem tesz eleget a mozgósítási felhívásnak. (DNB)

A FOGHÁZ BEOMLÓ FALA KI-LENC EMBERT MEGÖLT. (Genf). Londonból érkezett közlés szerint az irországi Davatersport városában levő fogház egyik fala beomlott és kilenc foglyot megölt, más tizenhetet pedig megsebesített. A szerencsétlenség éjszaka történt, minek következtében a mentési munkálatok csak nagy nehézséggel folyhatnak. (DNB)

HAZATÉRŐ OLASZ HADIFOG-LYOK. (Ankara). Az olasz-angol fogolycsere után dr. Remsi török újságíró engedélyt kapott arra, hogy a mersinai kikötőben beszélgetést folytasson a hazatérő olasz hadifoglyokkal. A török újságíró kiemeli két olasz tisztnek a nyilatkozatát, akik örömlöknek adták kifejezt, hogy visszatérhetnek Olaszországba, éppen abban a pillanatban, amikor hazájuk élet-halál küzdelmet folytat. Büszkéek vagyunk arra, — mondták az olasz tisztiek — hogy harcoló bajtársaink oldalán ismét elfoglalhatjuk helyünket. (Rador).

A 24 EVES FASIZMUS. (Róma) Olaszországban tegnap ünnepelték a fasizma mozgalom megalapításának huszonnegyedik évfordulóját. A középületek zászlódszár dílttek. Rómában nagy menet vonult a Venezia-palota elé s ott zászlót tűztek a történelmi nevezetesség erkélyre, ahonnan Mussolini oly sok beszédet intézett híveire. A Kapitóliumon díszőrség volt. Délután négyü-lésükön méltatták az évforduló jelentőségét.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBA SZÁLLITJÁK A SVÉDORSZÁGBAN ELŐ NORVEGEKET. (Oslo.) A norvég sajtóügynökség értesülése szerint az emigráns norvég kormány külügyminisztere Washingtonban tartózkodik, ahol tárgyalásokat folytat az amerikai kormánnyal, hogy ez szállítórepülőgépeket bocsásson rendelkezésre Svédországban élő norvégoknak az Egyesült Államokba való szállítására.

Emberetek — tavaszi vetések

Beszélgettem az emberekkel, olyanokkal, akik azt mondták, a világ mindenestől jó s nem kell neki megváltás. Azt hiszem csalódtak, mert tapasztalások kellett, hogy még sem mindenestől jó.

Találkoztam javíthatatlan eszméjű emberekkel, akik minden valóságtól elszakadva, tehát helytelenül élnek. Az ilyenek, érje bár őket ezernyi csalódás, továbbra is ráveik lelkük tartalmát a mindenségre és semmi baj bennük. Viszont olyanokkal is akadtam össze, akik csak a keserű csalódásig voltak ilyen bizók és azután a másik végletbe esnek, s azt mondták, a világ mindenestől romlott. És benne, mint nagy sötétségben, bolyong a sors csapásai alatt nyugó ember s csoda, hogy még mindnyáján el nem veszünk.

Egyik feljogos sem helyes, nem igaz és nem keresztény. Az emberiség olyan, mint a vetés: „Az emberek a nagy Gazda vetése”. Rajta és benne, a szívek és lelkek mélyén nagy titkok rejtenek hűlőmáznak végig. És amint az elvetett riszta buza között megterem a konkoly is, úgy itt is megterem a jó mellett a rossz is.

Már most az egyik oldalon jelentkeznek a felfortyanók, a hevesek s azonnal istáni akarnak.

A másik oldalon felülméneznak a képmutató botránkozók. Ezek soha sem látják meg a többségben lévő jót, ezek soha sem nézik a jó felé törő nagyszerű erőfeszítéseket az életben, ezek mindig mást néznek, mási látnak, mindig más akádnak fenn, újjal mutogatnak mások feltáira és nem nézik a saját maguk alacsonyágát; és nem látják a maguk életének sötét feltáit. Mert minden eljut Hozzá, jajtatis is és kacagás is s egyikből övöm lesz nála, a másikból halálkialtás; mert ő nemcsak a kezdet, hanem a vég Ura is. Vajjon hova tartozunk mi?

Ilyenkor van a tavaszi szánás-vetés. Emberek! néha jó a magunkba nézés...

F a r a g ó V i l m o s

— **HALADEK A LAKEBÉREK KIÜZETÉSÉRE.** (București). Az igazságügy minisztérium közli, hogy a március 23-án esedékes lakberek kifizetésére a közeli jövőben nyilvánosságra kerül új lakbértörvényben megállapított határidőig haladékok adnak. A költözésekre nézve a közlemény kiemeli, hogy mivel ebben az évben április 23. Nagypéntekre esik, a költözések határideje csak május 5-én jár le. (Rador).

— **Állami egyedárusítás lett a képes levelezőlap készítése és árusítása.** (București). A hivatalos lap március 22-i 68. számában megjelent rendelet törvényvel a képes levelezőlapok készítését és árusítását állami egyedárusításnak minősítették. A rendelet törvény arra kötelezi a képes levelezőlapokat készítő és forgalomba hozó cégeket, hogy készítményeiket harminc napon belül a megyei prefekturák sajtóellenőrző hivatalában lepecsételés végett bemutatassák.

— **Dunaárterkeztet Bécsben.** (DNB). Németország, Olaszország, Románia, Magyarország, Bulgária, Horvátország és Szlovákia megbízottai Bécsbe érkeztek, hogy a dunai hajózás időszerű kérdéseiről tanácskozzanak.

— **Amerikai állampolgárrá lett** — tördték a tartalékos tiszti névjegyzékéből. Imimescu Radu, Románia egykori washingtoni követe, amerikai állampolgárrá lett. A hivatalos lap március 19-iki számában most rendelet törvény jelent meg, amely szerint Imimescu tördték a tartalékos tisztek névjegyzékéből.

— **Öngyilkos muzeológusok.** (Buda-pest) Ernst Sándor ismert múzeológus, az Ernst-múzeum megalapítójának fia, a 41 éves Ernst Endre, aki évek óta a múzeum igazgatója volt, öngyilkosságot követett el. Reggort a Dunába és holttestét órák múlva partja vetette a víz. Búcsulevelét hagyott hátra, amelyből azonban az öngyilkosság oka nem derült ki.

Március 25, csütörtök. R. kat.: Gyümölcsös B. A. Protestáns: Irén Orf.: Gyüm. O. B. A.

A nap keltének időpontja 5 óra 55 perc, napnyugta 18 ó 19 p. A nap hossza 13 óra 24 perc.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-73, kiadóhivatal 28-10. Aradon előfizetések, hirdetések és felszólamlások Reclama hirdetőirodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

— **A hadfelszerelési gyárak munkásai nem kötelezhetők közmunkára.** (București.) Ismeretes, hogy az 1938 évi közigazgatási törvény évi ötnapos közmunkára kötelezi a nagykorú férfiakosságot, illetve módot ad arra, hogy a közmunkát pénzben megváltsa. Tekintettel arra, hogy a hadfelszerelés érdekében dolgozó gyárak termelését az ott alkalmazott munkásoknak mind természetben végrehajtott, mind pedig a gyár részéről megváltott közmunka-kötelezettsége károsan befolyásolná, most rendelet törvényvel úgy intézkedtek, hogy ezeknek a gyáraknak a munkásai havi 8000 lej fizetésű mentesülnek a közmunka kötelezettsége alól.

— **Legmagasabb árak Bradon-Brádon.** (Saj. tud.) Brad-Brád város polgármesteri hivatala a következő új legmagasabb árakat állapította meg: Tej a termelőnél vagy a piacon 28, házhoz szállítva 30 lej literenként, borjúhús 120, marhahús 100, disznóhús 150, olvasztott zsír 320, szójtán haj 240, juhús 90 lej kilónként. Az éttermek a sajtúfértelen, gyümölcsön és salátákon kívül csak 14 fajta ételt szolgálhatnak föl. A megállapított ebéd ára I. rangú vendéglőben 85, a II. rangban 80 lej. A pincérek berravalója a számla 10 százaléka.

— **Reumakutató intézet.** Bécsben reumakutató intézetet állítottak fel. Az intézet a legmodernebb felszereléssel rendelkezik és így tudományos feladatát a legteljesebb mértékben szolgálhatja.

— **Prefektusi határozattal loszállították két gazdálkodó munkatáborra szóló büntetését.** Demencescu Nicolae, Bencecul de Sus-Feisorcsek községbeli lakost szabotázs címén közigazgatási uton három hónapra munkatáborba utalták. Demencescu most kérvényt intézett Deliceanu Constantin tábornokhoz, Timisorontal-Temesorontal megye prefektusához és kérte büntetésének leszállítását. Táborba való utalását ugyaí a megyei hatóság rendelte el. Az ítélet arra hivatkozott, hogy szabotázsüggyével időközben a bíróság is foglalkozott és ugyanez munkatáborba utalta, két hónapra. A közigazgatási uton elrendelt munkatáborba való utalás tudvalevően a bíróság ítéletétől függetlenül történik és az utóbbit meg is előzi. Így a közigazgatási uton hozott határozat és a bírói ítélet egyaránt érvényben marad. Deliceanu tábornok, megyei prefektus a kérelemzőt indokolással, valamint a községi bizonylatot, amely szerint Demencescu egymaga műveli meg 53 holdnyi földjét, figyelembe vette és a munkatáborban való foglalkoztatás időtartamát egy hónapra szálította le. Demencescu ezek szerint két hónapot tölt majd a munkatáborban a bírói ítélet alapján és külön egy hónapot a megyei hatóság határozata értelmében. Deliceanu tábornok, megyei prefektus egy másik szabotázsüggyben is megváltoztatta az előzőleg hozott megyei határozatot. A prefektus Rabong József ortisorai-orczyfalvai lakost közigazgatási uton három havi időre munkatáborba utalta. Most aztán a prefektus figyelembe vette a 65 éves Rabong gazdálkodó egészségi állapotára vonatkozó orvosi bizonyítványt, valamint azt, hogy az ítélet egyik fia harctéri szolgálatot teljesít, másik fia pedig behívás előtt áll s így a gazda egymaga kénytelen 120 hold földjét megművelni. Határozatával a kérelmező büntetését a felére szálította le.

— **Gyilkos betörők.** (Saj. tud.) A Hunedoara-Hurvány megyei Zdrapti községben éjszaka hatoltak be Tovic Barb házába és onnan gazdag zsákmánnyal éppen távozni akartak, amikor a zajra felébredt Tovic utjukat állotta. A betörők a gazdát félholtan verték és elmenekültek. A zendőrség a betörőket Nicolae Stefan és Nicolae Matei helybeli lakosok személyében elfogta. Tovic Barb kórházba való szállítás közben meghalt. A két tettesre halálbüntetés vár, minthogy a betörést és a gyilkosságot éjszaka követték el a légvédelmi elsőbűtési idején.

— **Egyházközségi közlemény.** Az aradi Mossózy-telepi róm. kat. egyházközség adókievő bizottsága az 1943-1944. évre szóló adókievési munkálatait befejezte. A választmány felhívja az érdekelteket, hogy az adómegállapításokat 1943 március 24-től, március 31-ig a Katolikus Kör Bihorului ut 21. szám alatt lévő helyiségben naponta 4 és 6 óra között saját érdeklükben tekintse meg. Az esetleges felelőzéseket azonnal be lehet nyújtani, a későbbi felszólamlásoknak nem veszik figyelembe.

— **Tizenöt százalékkal olcsóbbak lettek egyes szeszcsíttalok.** (București.) Ismeretes, hogy a hivatalos lap március 8-i 56. számában megjelent rendelet törvényvel 30 százalékról 18 százalékra szálították le a rumra, konyakra, vermutra, likörökre, továbbá a gyümölcsből, gyökérből és növényből párolt pálinkára fizetendő fényüzési adót. A pénzügyminisztérium most ezzel kapcsolatban közli, hogy a tényleges adócsökkentés 14.817 százalékos, vagyis kikerekítve 15 százalékos. Tehát minden március 8. utáni eladás az eddigi áránál 15 százalékkal alacsonyabb áron történik. (Rador).

Egy decis pere

Az ifjú költő, bekopogtatott a nagy napilap szerkesztőjéhez és így szólt:

— Szerkesztő ur, kérem... már két hónapja, hogy elfogadtam néhány versemet és még egy sem jelent meg.

A szerkesztő felpillantott a kéziratok tömegéből és így szólt vigasztalóan az ifjúhoz:

— Há, azán! Homeros nagyobb költő volt, mint ön s annak kétezer évig kellett várnia, míg nyomtatásban megjelent...

(*) **Nyugalmozott vasúti főfelügyelő halála.** Fájdalommal jelentik Heiduschka Alfred mérnök, nyug. CFR főfelügyelő, a timisoara-temesvári vasúti műhely volt főnökhelyettese, áldásos munkás életének 72-ik évében történt elhunytát. Gyászolják a Heiduschka, Ormos, Singer, Herz, Nobelsaládok. Temetése e hó 24-én déltán 1/4 órakor lesz a timisoarai belvárosi temető halottesházából.

(*) **Ügyeletes gyógyszerárak szerdán.** Timisoara-Temesvár: Belváros: Dr. Lupoa (10 Maiu-utca 5), Gyárvaros: Meiszner (Petru Maior-ter 2), Erzsébetváros: Cristea (Lahovary-ter), Józsefváros: Csillag (Dragalina-ter 9), Mehala: Chioreanu. — Fratelia-Ujkisoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Eremici. — Arad: Földes (Emimescu-utca), Wottsch (az állomás mellett).

(*) **Orvosi hír.** Dr. Kemény nőorvos ismét rendel. Timisoara II., 3 August-utca 9. Távfeszélő száma 21-31.

(*) **Halálhírek.** Özvegy Moréno Léonné született Spitzer Ida, életének 80-ik évében elhunyt. Temetése e hó 24-én déltán 3 órakor lesz a timisoarai belvárosi temető halottesházából. — Somogyi Gyuláné született Friedmann Erzsébet 36 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése ma, szerdán március 24-én délelőtt 11 órakor lesz a timisoarai belvárosi temetőben. Az elhunytat gyászolja férje, szülei, testvérei és kiterjedt rokonsága. — Barha József állami nyugdíjas meghalt. Temetése e hó 24-én d. u. fél 3 órakor lesz Aradon a Blanduzie-utca 50. sz. gyászházából.

— **Műzik szerdai műsora.** Timisoara-Temesvár: Apolló: Árulok a Nilus mellett, Capitol: Schiüter András, Corso: Méltóságos asszony Thalia. A vörös taverna. — Arad: Aro: Leány az örvényben, Corso: Szerelmem, jőjj vissza.

— **Glattfelder Gyula érseki címmel megmarad esanadegyházmegyei püspöknek.** (Budapest). A pápa Glattfelder Gyula dr. kinevezett kalocsai érseket betegeskedésére való tekintettel felmentette a kalocsai érsekség átvétele alól és az érseki cím adományozása mellett továbbra is meghagyta a esanadegyházmegyei püspökség élén. A kalocsai érsekség egyházi ügyeit Horváth Győző felszentelt püspök vezeti.

— **București reformátusok vallásos délutánja.** (Saj. tud.) Vasárnap a bucarești reformátusok Luterana utcában lévő imaházában jól sikerült vallásos délután volt. Az ünnepség műsorát Hamar Béla református lelkész állította össze. A megnyitó ima után szavazatot következtek, majd karének, de a műsor kimagasló része Forrás Istvánné, volt brasovi-brassói leánygimnáziumi tanárnő mély tartalmú előadása volt. A magas színvonalú vallásos délután műsorát nagyszámú közönség hallgatta végig.

— **Ujonek bevonulása.** Az aradi területi körzeparancsnokság közli az 1944. évfolyamhoz tartozó aradmegyei ifjakkal, hogy a nagyvezérkar utasítása értelmében bevonulásuk 1943 április elsőjén (örténik). Ugyanez április elsőjén kötelesek jelentkezni azok az ifjak is, akik első és másodikban orvosi halasztást kaptak a sorozási bizottságtól, valamint azok az ifjak is, akik azér részösültek halasztásban, mert fivériük katonai szolgálatot teljesít. Hasonlóképpen kötelesek jelentkezni az 1944, 1943, 1942 és 1941 évfolyamokhoz tartozó ifjak közül azok, akiket alkalmatlanoknak, orvosiilag felmentetteknek stb. minősítettek, de 1942 november és december, valamint 1943 január havában a felülvizsgáló bizottság tényleges, vagy segédszolgálatra alkalmasnak találta őket. A bevonulók jelentkezése 1943 április 1 és 5 között történik a területi körzeparancsnokságon.

Megdrágult a papír

București. A hivatalos lap március 22-i 68. számában megjelent rendeletével az országos ár-kormánybizottság új árakat léptetett életbe a körforgó gépen használt újságpapírra, valamint a többi papírfajtákra.

A napilapok és folyóiratok részére szolgáló rotációs hengerpapír legalább 10.000 kilogrammos rendelés esetén 24.90 lejbe kerül kilogrammonként. Ugyanez 10.000 kilogrammnál kisebb mennyiségű rendelésénél 26.90 lej kilogrammonként.

A körforgó gépen használatos papír havi termését 1300 tonnában határozták meg. A papírelőző hivatal köteles ezt a mennyiséget biztosítani.

A 24.90, illetve 26.90 lejes kilogrammonkénti hengerpapír árához még a következő illetékek járulnak: A vasúti szállítás költsége, amely 1.55 lej tesz ki kilogrammonként, a forgalmi adó, a számlabélyeg és a rendkívüli nemzetvédelmi illeték.

A kiskereskedők a papírelőző hivatal nagybani árához legfeljebb 20 százalékos nyershasznót számíthatnak.

Az ár-kormánybizottságnak egy másik rendelete hozzájárul a napilapok példányzámonkénti árának emeléséhez. Így a bucarești nagyilapok példányzámonkénti árára 5 lejről 7 lejre, míg a többieké, valamint a vidéki lapoké 3, illetve 4 lejről emelkedett.

— UJ ÉLELMISZER-JEGYFÜZETEK. A nemzetgazdasági minisztérium intézkedéseket tett új élelmiszer-jegyfüzetek kibocsátására. A jelenleg használatban lévő füzetek élelmiszerjegyei ugyanis hamarosan elfognak. Az új füzeteket a husvétii ünnepek után léptetik életbe.

— Kényszerlakhelyre utaltak nyolcszázhuszonhét személyt. (București). A hivatalos lap március 22-i 68. számában megjelent minisztertanácsi naplóval nyolcszázhuszonhét személyt utaltak kényszerlakhelyre. Valamennyi kényszerlakhelyre való utalást tiltott politikai tevékenység miatt mondották ki.

— Vasuti nyugdíjak fizetése Aradon. Az aradi vasuti munkapénztári nyugdíjasok egyesülete közli tagjaival, akik a Divizia VI. Financiaránál kapják illetményeiket, hogy március havi nyugdíjukat csütörtökön, március 25-én és pénteken, március 26-án fizetik ki. Az első napon az A—M, a második napon az N—Z kezdőbetűjű nyugdíjasok illetményei kerülnek kifizetésre.

— Gyümölcsigénylési tervről Bradon. Bradon. (Saj. tud.) A város együttműködési bizottságának legutóbbi ülésén felmerült egy létesítendő gyümölcsigénylési terv. A környéken évente dus gyümölcstermés van és az iz gyártása nagyban hozzájárulna a gyümölcs értékesítéséhez. A gyár felállítására ügyében a város vezetősége a kormányhoz feliratot intéz.

Villájában megsebesítették a windsori hercegné első férjét

Algeciras. (Rador.) Egy Gibraltarban megjelenő újság úgy tudja, hogy a kaliforniai Santa Monica-ban levő villájában mellén megsebesülve találták Wienfield Spencert, a windsori hercegné első férjét. Wienfield tizenöt évvel ezelőtt vált el feleségétől.

— Kifosztott pályaudvari vendéglő. A caransebesi-karansebesi pályaudvari vendéglőben betörők jártak. Einek idején kifosztották a vendéglőt, asztalterítőket, italát és készpénzt vittek el. A kár félmillió lejre rug.

— Hátzer pár bakancs — papírtalpapai. A „Mica” bányavállalat nemrégiben egy Draguescu nevű közvetítő útján 6.000 pár bakancsot vásárolt bányászai számára. A bakancsoknál a munkások legnagyobb csodálkozására papírtalpapuk volt és ezért ez a lábbeli csakhamar szét is mállott. A cég feljelentésére egy ügyész kereste fel Draguescut és színlag 200 pár bakancsot rendelt valamely vállalat részére. A közvetítő az ügyészt három cipészhez vezette, akik vállalták, hogy papírtalpap bakancsot szállítanak. E háborus nyereszedők le tartóztatásával kapcsolatban számos más letartóztatásra került sor.

— A kereskedelmi és munkakamarák melletti ellenőrző bizottságok tagjai. (București.) A hivatalos lapban megjelent pénzügyminiszeri rendelettel az albaulai-gyulafehérvári kereskedelmi kamara mellett működő ellenőrző bizottságba Gheorghiu Ioan pénzügyigazgatót, a timisoarai-temesvári kereskedelmi kamara mellé pedig Igrisan Constantin állami főkönyvelőt küldötték ki. A timisoarai-temesvári munkakamara ellenőrző bizottságának tagja Igrisan Constantin helyett Manecuta Aurel pénzügyigazgató lett.

— Elővételi joga van az államnak a külföldi behozott mezőgazdasági traktorokra. (București.) A hivatalos lap március 20-i 67. számú nemzetgazdasági miniszeri rendelet közli, amelynek értelmében az érvényben levő, vagy ezután aláírásra kerülő egyezménynek keretében külföldről behozott mezőgazdasági traktorokra az államnak elővételi joga van. Az eladó cég minden traktor eladása előtt ajánlott levélben vagy kérvénnyel közli a földművelésügyi minisztériummal az adás-vétel tárgyát, a vevő nevét, az árat és a többi feltételeket. Az értesítésnek a minisztériumban való iktatásátől számított tíz napon belül a minisztérium köteles értesíteni a céget, hogy elővételi jogát kívánja-e gyakorolni. Ha gyakorolja az elővételi jogot, akkor újabb tíz napon belül megkötöti a céggel az adás-vételi szerződést. Minden késedelem a minisztérium részéről jogot ad a cégnek arra, hogy magánszeméllyel kösse meg az adás-vételi szerződést.

Társadalomellenes gyermeknevelés

Sokan hangoztatják, hogy a mai önző világban a gyermek csak úgy tud érvényesülni, ha önzővé nevelik. Nem gondolnak arra, hogy az önzővé nevelt gyermek legelőször az ellen szokott fellépni mindent magának követelő önzésével, aki őt önzővé nevelte.

A nevelés végső célja az olyan társadalom előkészítése, amelyben az irányító szellem nem az önzés, hanem az *önzetlenség*. Eppen ezért: már nagyon korán kell kifejleszteni a gyermek lelkében azokat az érzelmeket, amelyek az önzetlenség alkotó elemei. Ezek: szeretet, hála, részvét, segítség, adakozás, jóindulat, barátság. A gyermek, önfenntartási ösztönének hatása alatt ugyanis önző lény. Azonban ez a zsenge, önző lélek nagyon hajlékony s igen korán nevelhető, sőt, kell is korán nevelés alá fogni.

A mindenről féltő és óvó nevelési módszer képviselői azé t zárják el a gyermekeket a külvilágtól s tartják mindig maguk mellett, hogy *ne kelljen a gyermek távollétében aggodni és izgulni*. Tehát itt is a merő önzés a kitermelője e nevelési módszernek. Nem engedik a pajtások közé, nehogy piszkos legyen az a szép, löyögő matrónadrág, amelynek egyik szárában is kényelmesen elférne a kis vézna, vérszegény becegyerek.

Sok szülő nem akar kibékülni azzal a gondolattal, hogy *inkább a gyermek nádvágja legyen fölös, mintsem a lelkén tárogjon seb*. A pajtásoktól elzárt gyermek lelkében pedig olyan mély sebet ütnek a szülők, amelyek sohasem hegednek be, mert örökre megfosztották gyermeküket a jókedélyű pajtások körében eltöltött boldog órák emlékeitől.

Még ennél is nagyobb baj az, hogy a pajtásoktól elzárt gyermek lelkében *nem fejlődhet ki a szociális érzés, ezért legtöbbje az életben társadalomellenes viselkedést mutat*. Eppen ezért kell a gyermeket nagyon korán pajtások közé engedni, mert a játszadó gyermek már társadalmi léte; élnek, egymáshoz alkalmazkodnak, bizonyos játékszabályokhoz tartják magukat, barátságosak,

vidámak, feszitelenek, egymással versenyre kelnek, de nem irigylük a győztest, mert örülni tudnak egymás sikerének. Játék közben fejlődik ki legkönnyebben a kicsi gyermek lelkében a vonzódás, a szeretet, a hála, a könyörület, az önfeláldozás, a baráti érzés. *Szóval a legbecesebb társadalmi erények birtokába jut a közös játék által.*

Akadnak olyan szülők is, akik azért tiltják el gyermeküket a pajtásoktól, mert esetleg neveléslen szokásokat vagy nem egészen szobatiszta szavakat tanul el tőlük. E felfogásnak is merő önzés a szülőanyja. A szülőnek éppen az a legfőbb feladata, hogy a gyermek lelki életében megnyilatkozó kisiklásokat egyenesbe segítsék s a kinövő vadhajításokat lenyesegezzék. Mindenesetre kényelmesebb álláspont a gyermeket üvegszekrénybe zárni, mint a játszótereken és gyermekszobákban tapasztaltak alapján megfelelő pajtásokat összeválogatni. Azonban e szülők ne feledjék el azt, hogy a gyermek számára *legrosszabb társaság a felnőttek társasága.*

Súlyosnak látszó érvet hoznak fel egyesek, akik azért vonják ki gyermeküket a kis pajtások közül, mert a gyermekközösségek a járványok terjesztői. Csak látszólagos azonban ez a veszély, mert a gyermekközösségekbe járó kicsik rendszerint edzettebbek és ellentállóbbak, mint az otthon tartott kis nebuták, orvosi megállapítások szerint, nem fordul elő több megbetegedés, mint az otthon ülők között.

A gyermek, miként a felnőttek, társas lény, csak társaságban fejlődik a lelke normálisan, de nem a felnőttek társaságában, hanem a kis pajtások között. Társaságban tanulja meg azokat a formákat, amelyeket a nagy társadalma követel meg a felszűrő ifjútól. Ha meg akarjuk szabadítani a társadalmat a köszivű, jégesap-emberektől, akkor *neveljünk gyermekeinket már igen korán társas lényekké.*

(h. e.)

Kimutatást kérnek a kis- és nagykereskedőktől

București. Az országos ár-kormánybizottság felhívja mindazokat a kis- és nagykereskedőket, akik a haszonkules felső hájára alá nem tartozó cikkeket forgalomba hozatalával foglalkoznak, hogy április 1-ig két példányban kiállított nyilatkozatot küldjenek az ár-kormánybizottsághoz. A nyilatkozat a következő adatokat tartalmazza:

A cég elnevezése (annak megjelölésével, hogy kiskereskedő vagy nagykereskedő), a kereskedelem tárgya, milyen nyers haszonkulcsot számít mos; az illető kis- vagy nagykereskedő (ha 1939-ben a cég még nem működött vagy pedig nem foglalkozott a legmagasabb haszonkules alá nem tartozó cikkeket árusításával), végül az 1939. évi nyers haszonkulcs és kiszámítási módja. (Rador)

Terjed a felkelés Iránban

Adana. A szovjetország, angol és amerikai megszálló csapatoknak Iránban sok gondot okoz a különböző tartományokban kitört felkelés elnyomása. Naponta előfordul, hogy beenszüntött iráni katonák fegyverükkel és minden felszerelésükkel áttutnak a felkelőkhez. Ha egyik helyen a felkelőket legyőzik, nyomban más vidéken lobban föl a felkelés lángja. Bármilyen szigorú cenzurát gyakorolnak is a megszálló csapatok, a felkelés terjedéséről mégis sok hír szivárog a határokon túlr.

SPORTHIREK

Aradi toke sport. Az infratirea „Bronz ember” vándordíjért folyt mérkőzések vasárnap befejeződtek. A vándordíjat legvérdemelten a Prietenii jó formában lévő együttese nyerte, amely a döntőmérkőzést a Crisana CFR ellen játszotta.

Diem Károly dr., a nemzetközi olimpiai intézet vezetője Bucurestibe érkezett. Diem dr. a román sport vezetőjének meghívására néhány előadást tart.

Svédország —Dánia 12:4 az ököívásban. A két ország ököívójának ez volt a 26. találkozója, amelyet most Stockholm-ban tartottak.

A svájci és magyar főiskolás szők két napos verseny keretében Mühlheimban mérték össze tudásukat. Az első rapon a lesiklásban a svájci Fink lett első 2:16.3 idővel. A legjobb magyar Szikla Péter hatodik lett 2:22-vel. A kétfutatanu műlesiklásban 1. Nigli svájci 1:42.3, 2. Mérai-Horváth Róbert 1:48.6 idővel. Az összetett alpesi versenyben 1. Riotti svájci, 2. Schmidt svájci, 3. Szikla magyar.

A belga mezői futó-bajnokságot 9 km-es távon tartották és azt Reintz 28:47 idővel nyerte.

A spanyol labdarugó-bajnokságban a vasárnapi forduló után az Atletico Bilbao együttesének 24 pontja van, 2. Sevilla 31, 3. Castillion 30 ponttal.

A horvátok ellen készülő svájci válogatott labdarugó csapat vasárnap Zürichben játszott gyakorló mérkőzést és 3:2 arányban győzött.

A labdarugás kínai eredetű játék

A labdarugás a közhiedelemmel ellentétben nem angol, hanem kínai eredetű játék. A művelődéstörténelem régi kéziratok és rajzok alapján bebizonyította, hogy a labdarugás Kínában már a Krisztus előtti harmadik században is divatban volt. Legbuzgóbb népszerűsítője a Csin-dinasztiához tartozó Cseug-Ti császár volt. Az uralkodó két labdarugó csapatot szervezett és minden hónapban bemutatták művészetük fejlődését. A győztes csapatot a császár virágkoszorúkkal, gyümölcseccsel, borral, értékes ruhákkal és ezüst kelyhekkel ajándékozta meg, a vesztes csapatot pedig — a helyszínen nyilvánosan megkorbácsoltatta.

KOLLEKTUR

II. osztály

Miért bizonytalanokodik? Még nem késő! 400 lejes sorsjeggyel még mindig részt vehet a II. osztály húzásán. Részletes felvilágosítást adnak az elárusító helyek.

A legújabb sorsolási terv szerint: 350,570.000 lej kerül kisorsolásra. A legszerencsésebb esetben 30,000.000 lejt nyerhet.

Az állami osztálysorsjáték

Húzás március 28. és 29-én

Apróhirdetések

ÜGYES, SZORGALMAS 16—18 év közötti fiút kifizetőnk alkalmazunk. Cím a timișoarei kiadóhivatalban.

JÓL FŐZNI TUDÓ mindenest keresek vidékre, aki bizonyítványokkal rendelkezik. Esetleg 2 éven felüli gyermekkel is foglalkoznia kell. Jelentkezni lehet: csütörtök reggel 10-től délután 5-ig. Timișoara IV., Vacarescu-utca 7. Második csengő. (2244)

PONYVA, 3x4, önfűtő fűrdőkád, kukoricamorsoló, takaréktűzhely, függönyök, valamint ruhaszekrény eladó. (4060)

KIFUTÓFIUT, esetleg inast vagy kifizetőleány felvesz „Victoria” nyomda. Timișoara I., Lonovici-utca 2. (5246)

ÖSSZETETT (kombinált), fényezett (poituros) ebédő, finom hálók, ebédők, szalonberendezések, fűthálók, gyermekszobák, zongorák, lépek, esztlakók, szőnyegek. Gáborné Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 5. (Mária-szobor közelében). (2285)

KERESÉK takaréktűzhelyet, korszerű könyvespolcot, csipke-függönyöket, fűg-szekrényeket, szőnyegeket, velencei esztlakót, szép ezüst-rókat és herceket. Gáborné Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 5. (Mária-szobor közelében). (2284)

Elsőrendű, erdélyi, izletes

házikoszt

kapható. Ugyiszintén házon kívül is. Előfizetéseket felvesszünk április 1-től kezdve. **Pereni Mária**, Timișoara, Carol-körút 3. sz.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fűrdőszobahasználattal, esetleg elátással, az Erzsébetváros elején, villamosmegálló mellett, nem zónában, április 1-re kiadó. Timișoara III., Domnita Balasa-utca 18. szám, 2. ajtó. (2283)

EGY MAJDNEM új karikahajós Singer-féle süllőszelhető varrógép eladó. Csak komoly vevők jelentkezzenek, viszonteladók nem tárgyalunk. Timișoara III., Domnita Balasa-utca 18. sz. 4. ajtó. (2282)

ELADÓ majdnem új, kifogástalan állapotban lévő, alkalmi, krémszínű, mély, valamint egy sportkocsi. Timișoara II., Marășariu-utca 36. (2281)

ÖNÁLLÓ varrólányokat és ügyes segédek alkalmaz Redinger-Nicolcin divatszalonja. Timișoara I., Luther-tér 1 szám, II. emelet. (2280)

KIFUTÓT, fiatal, fiut vagy lányt azonnal felvesszünk. Timișoara I., Eugen de Savoia-utca 3. I. emelet. (2279)

KIFOGASTALAN szakácsnőt, jó bizonyítványokkal, felveszek. Jelentkezés délután 4—6 óra közt. Timișoara I., Diaconovici Loga-körút 24. 5. ajtó. (2978)

BODEGA, italméréssel, bérbeadó, vagy eladó. Timișoara I., Eugen de Savoia-utca 6 szám. (2278)

KERÉKPÁROZNI tudó fiut könnyű munkára alkalmazok, ugyanott kerékpár-vált veszek. Hajdu-szalon, Timișoara IV., Carol-körút 14. (2275)

HÁZMESTERT keresek bérházba. Szerelő előnyben. Timișoara II., Bontila-utca 12. sz., földszint 6. (2274)

Üzenet Brasov-Brassóba

Mielőtt házat, telket venne, eladna, vagy cserélné, forduljon bizalommal a *Visconi* vezetéke alatti álló „DUNAREA” ingatlanforgalmi irodához, Brasov-Brassó, Sft. Ioan-utca 4. szám, irodai telefon 13-36, lakás 15-98, az iroda minden adásvételre vonatkozó felvilágosítást megad.

ÖNÁLLÓ varrólányokat felvesszünk. Timișoara III., General Moșoiu-utca 12 szám, II. emelet 7. (2273)

FIATAL kocsist alkalmaz Aroma, papikamérom, Timișoara III., Ghirocului-ut 55. (2272)

KÉT KORSZERŰ diófa-ágy, toalett-tükör, rádió-asztal, gyermek-sportkocsi, eladó. Timișoara II., Gheorghe Asachi-u. 20. (2271)

ELADÓ egy favágó-motor, 6 lóerős. Timișoara III., Mitrop. Metianu 5. (2270)

Timișoara TELEFON 38-95

TEMESVÁRI **CORSO-MOZI**

FURAI DA szerepében: ALIDA VALLI, továbbá LILIA SILVI és AMEDEA NAZZAR

A méltóságos asszony

Békefi vi ághírű komédiájának filmváltozata. ONC 57. Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor

ELADÓ világos háló, Freidorful-Nou, XX. utca 21. (2269)

KORSZERŰ sleif-lakk ebédő és 4 dró korszerű függöny eladó. Csanágy, Timișoara II., 3 August-utca 25, az udvarban. (2268)

GYAKORLOTT vagy kezdő urilány azonnal állást kaphat ügyvédnél. Timișoara I., Lonovici-utca 8. I. em. 15. (2267)

HÁZAT vennék Timișoarán, két millió körüli árban. Ajánlatokat „Jó helyen” jellegre a timișoarei kiadóba kérek. (2266)

ELADÓ villany-takaréktűzhely 4 főzőhellyel és sütővel, kifogástalan állapotban, ebédő szekrény (tálaló) márványlappal, ivergajtós szekrény, nagy álló-tükör, varrósasztalka, horgolt függöny részartóval, villanylámpák, fehér faliszekrény, gyermek-iroasztal. Timișoara I., Regele Ferdinand-körút 4. II. em. 15. baloldali csengő. Távbeszélő 29-92. Megtekinthető 9-től fél 1-ig és 5—7-ig. (2265)

ELVESZETT szörme-gallér, Remus, Laurian Treboiu, Timotei Cipariu-utca környékén. Kérők jutalomért Karsay, Timișoara II., Remus-utca 15. szám alatti címre eljuttatását. (2264)

NŐI RUHA-SZALON férfi-szabómrakásokat keres, csakis önállóan dolgozókat. Ladies Shop-szalon, Timișoara IV., Carol-körút 4. (2263)

ELADÓ tisztai egyenruha, sonkanadrág (bricsesz), női tavaszi kabátok és ruhák. Timișoara III., Romulus-utca 38. szám, második csengő. (2262)

50 ÉVEN felüli jól főző bejárónőt azonnal felveszek. Timișoara III., Radulescu-utca 2. szám, I. em. 4. (Küttl-térnél). (2261)

HÁZMESTERPÁRT keresünk. Timișoara I., Lonovici-utca 4 szám. (4063)

HÁZMESTERPÁRT felvesszünk kis lakásba. Az asszonynak délelőtt a háztartásban segídenie kell. Timișoara V., Mircea cel Bătrân-u. 46. Jelentkezni 8—1-ig. (2247)

ÖNÁLLÓ szerszámlakatos, valamint vasestergályost azonnal felvesszünk. Timișoara IV., Gelu-utca 11. (2250)

CORSO-MOZI, Arad Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor

Legizgalmasabb és legszebb újkorú olvasmányunk gyönyörű és hatalmas filmváltozata a

Két gránátos

Szebb és izgalmasabb mint a **Két árva**. **CINO CARVI és LUISA FERIDA**

HÁLÓSZOBA (világos), gyermekágy és egy összecusukható asztalág, valamint asztali helyszíne miatt eladó. Timișoara IV., Preyer-utca 27 szám, 1. ajtó. (2251)

HORDÓ 160 literes, 62 literes pálinkás-hordó olcsón eladó. Ugyanott egy plusz divány is eladó Timișoara IV., Preyer-utca 27 szám, 1. ajtó. (2235)

NYUGODTAS uriaszony keres egyszerűs teljes lakást, lakrészt (garcon) vagy nagy üres szobát, fűrdőszoba-használattal, Timișoara, Küttl-téren vagy a Mária környékén. Cím a timișoarei kiadóban. (2253)

HORDOZHATÓ (portable) írógépet megvételre keresek. A gyártmány mellékes. Raschka-műszerész, Timișoara IV., Fröbl-utca 51. (a 3-as villamos megállónál) (2256)

BÁNSÁG ÉS ERDÉLY részére mellékeltet kaphat utazó. Cím a timișoarei kiadóban. (2210)

KIFOGASTALAN kereszthúros, ismert bécsi gyártmányú zongora eladó. Timișoara IV., Tudor Vladimirescu-utca 24. I. emelet, 2. szám. (2258)

HALMENTES, német származású, 3 nyelvet beszélő rövidírási és textiláru kereskedő-ségét állást keres azonnalra, vidékre is megy. Zimonyi József, Lipova, Victoria-utca 115 szám. (4057)

RÉGI NYAKKENDŐBŐL újat készít Szűts, Timișoara-I., Diaconovici Loga-körút 20 szám, földszint 3. (2233)

Meghívó

A timișoarei „FURNICA” Fogyasztási Szövetkezet 1943. évi április hó 10-én, d. e. 10 órákor a Bulev. Regina Maria No. 3, helyiségében rendes közgyűlést tart, melyre szövetkezetünk tagjait az alapszabály 27. szakasza értelmében meghívjuk. Ha azonban a fenti napon a tagok a szükséges számban nem jelennek meg, így a közgyűlést ugyanazon a helyen és ugyanabban az órában 1943. évi április hó 11-én fogjuk megtartani, amikor tekintet nélkül a jelenlévő tagok számára a közgyűlés érvényes határozatokat hoz.

NAPIREND:

1. A közgyűlés hivatalos megalakítása. 2. Az igazgatóság jelentése a szövetkezet ügymenetéről. 3. A felügyelőbizottság jelentése. 4. Az 1942. évi mérleg, valamint az üzlet-eredmény számla elfogadása, az igazgatóság részére a felmentvény megadása. 5. A tiszta jövedelem felosztása. 6. Az 1943. évi költségvetés elfogadása. 7. Jelentés az 1942. évi tag-bérlésekről és kizárásokról. 8. Három tag választása az igazgatóságba. 9. Három felügyelőbizottsági tag és három felügyelőbizottsági pótag választása. 10. Fiók-bérlés nyitására vonatkozó határozat. 11. A felügyelőbizottság megvizsgálta évi mérleg az üzlet helyiségben ki van függesztve és mindenki megtekintheti. A tagságot üzletrez-könyvecské vagy befizetési nyugta igazolja.

Timișoara-Temesvár, 1943 március 5. Az igazgatóság.

BÉRBEADÓ családi ház nagy kerttel április 1-től 3000. lejért. Cím Timișoara Fratelia, XII. 58-ik utca. (2242)

ASZTALOS, vagy bognárszékedekeket alkalmazok. I. Faur, seprűgyár, Timișoara IV., Brațianu-utca 37. (2216)

50 ÉVEN felüli gyermekszertető mindenest alkalmazok. Jelentkezés 1—3 óra között, Timișoara III., Glad-utca 23, jözsefvárosi temetővel szemben. (2233)

SZÁRAZ, nagy raktárhelyiséget keresünk. I. Faur, seprűgyár, Timișoara IV., Brațianu-utca 37. Távbeszélő 22-05. (2217)

NŐI KERÉKPÁROK átalakítását, fényezését stb. jótállással végzem. Raschka-szakműszerész, Timișoara IV., Fröbl-utca 51. (a 3-as villamos megállónál) (2257)

SINGER-féle új varrógép eladó. Cím Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (741)

TAKARÉKTŰZHELY, nagy, két sütős, vörösréz üsttel, eladó. Arad, Penes Curcau-utca 30. Elek. (742)

AVIZ PENTRU EVREI

Se aduce la cunoștință evreilor, cari au făcut parte din Delaşamentul Pâncoța și nu au fost repartizați din nou în ziua de 22 Martie a. c., că trebuie, să se prezinte pentru repartizare la Cercul Teritorial în ziua de 25 Martie (Joi) ora 8 a. m. Toți în aceeași zi, se vor prezenta și toți evreii disponibili între vârsta de 18—50 ani, cari n-au plăti echivalentul zápezi.

Oficiul Județean Timiș-Torontal al Centraliei Evreilor din România

CSECSEMŐGONDOZÓNÓT alkalmazok. Arad, Mossóty-telep, Arcasilor-utca 9. régi temető mellett. (745)

BUTORAJZOLÓT és butorasztalos-mestert alkalmazunk, aki a részletrajzhoz, illetve a tervejaváshoz is ért. Ajánlatokat az Incepa-gyárhoz, Cernauti, Petru Rareș-utca 47 címre kell küldeni. (746)

PGLOSKA-irtást, parketta-suroást, nagy-takarítás; vállalatok szavatolás mellett. Lovas, Arad, Regina Maria-körút 18. Ház-mesternél. (747)

FIATAL mindenest lányt azonnal alkalmazok. Ugyanott 60—70 literes rézüstöt vennék. Esztech-cukrászda, Arad, Cateara-lei-tér. (749)

ÜGYES takarítónőt jó fizetéssel és étkezésel alkalmazok. Arad, Florilor-u. 3 (749)

ROSSZ nyakkendőjét újjá alakítom, női és férfiharisnyát talpalok. Arad, Catedra-lei-tér 2. földszint 6. (750)

ANGOL-munkára kézzavarrónót alkalmazok. Megyery-szabóság, Arad, Banatului-ut 6. (751)

GYERMEK sportkocsi, kifogástalan állapotban lévő, eladó. Arad, Ardealu-utca 17 szám. (752)

KETSZEMELYES ágyra kézimunka-takarítást vennék. Weichert, Arad, Eminescu-utca 12 szám. (753)

4-ÉVES fiúnak ruha, kabátok eladók. Ugyanott nagy gyermek-gépkocsi eladó. Arad, 29. Decembrie-utca 10. I. em. (754)

EBÉDŐ, diófa, eladó, Arad, Episcopiei, Grig. Comsa-utca 7. sz. I. ajtó. (755)

FIATAL, jobb nő vállal délutánra gyermek-átvitelt. Cím Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (758)

VENNEK Marosparton villát vagy belvárosi eszes helyen csinos magánházat. Cím Reclama-nál, Arad, Eminescu-utca 4. (4084)

ARO, Arad TELEFON 24-43

Csütörtöktől a legjobb, legszebb **Alida Valli** film

A vörös taverna

Még csak 1 napig. **Paola Barbara, Fasco Gischetti** **Leány az örvényben**

ELADÓ korszerű előszobabutor, teljes ebédő-lő párnázott székekkel, 3x4 méteres szőnyeg, 70x140 cm-es metszett belga tükör, tisztá-gyapjú gyermekkabát 4—5 éves gyermeknek, 27-es gyermekcipő, jó állapotban lévő, és egyéb gyermekruhák. Délelőtt 8—10, délután 1—4 óráig. Arad, Metianu-utca 4. szám, 8. ajtó. (743)

SZÓVŐ-munkásokat alkalmaz az „Itta” vállalat, Arad, Eminescu-utca 34. (744)

VASBETON 400 kg., 20 mm. szinvas 4 drb. 4 m. eladó. Cím Reclama Hirdetőben Arad, Eminescu 4. (832)

FATALPAK nagyban és kicsinyben eladók. Arad, Doamna Balasa 5. (833)

AJTÓ, ablak, félháló eladó, Arad-Mossóty-telep, Sft. Gheorghe-utca 21. Egediné. (834)

KERESÉK 2. 5—5 lóerős motort bérbe vagy megvételre. Arad, Dorobantilor 9. Macean. (835)

Házgázdák figyelmébe. Házmesteri állásomat 8 év után önhibámon kívül el kell hagynom. Helvet keresek. Kacsóks Mihály, Arad, Moise Nicora 2. (836)

Házak,

10delek szőlők, namok eladása, vétele, cseréje, minden ártokoztatban.

HATSCHEK ügynökség, Arad

Carol-körút 17 (volt 46) Telefon 16-59

AJTÓ, ablak, vízhatlan ponyva eladó. Virág építész, Arad, Bolintineanu-utca 12. (837)

GOBELIN tavaszi kabát sapkával, 5—8 éves leányka részére, kifogástalan állapotban, eladó. Arad, Eminescu-utca 27. 1. ajtó. Megtekinthető 9—11 és 3—5 között. (838)

BUTOROZOTT, szobát keres vidéki ur. Ajánlatokat „Gloria” gyertyaüzletbe, Arad, Eminescu-utca 11. (840)